

*Oud-voorzitters
over de onrust
in het notariaat*

Imagoschade of vooruitgang?

De Partij van de Arbeid (PvdA) lijkt na het vertrek van leider Job Cohen op de weg terug. Sinds het aanstellen van Diederik Samson als boegbeeld stijgt de partij weer in de peilingen. Het terugtreden van Cohen lijkt het imago van de PvdA niet te hebben beschadigd, maar heeft het juist goed gedaan. Hoe zit dit met het wegsturen van het bestuur van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB)? *Notariaat Magazine* vroeg oud-voorzitters wat zij van de situatie vinden en wat dit doet met de beeldvorming van de branche.

TEKST Jessica Hendriks | FOTO Okapi.

Een verdeelde beroepsgroep kan nooit goed zijn.' Dit is de mening van Erna Kortlang, KNB-voorzitter van 2007 tot 2010. 'Je wordt minder serieus genomen als er intern gerommel is. Ik ben daarom wel bang dat ons imago door het gebeuren is beschadigd. Vooral bij de partijen waar je veel mee te maken hebt. En eventuele negatieve beeldvorming die er toch al heerst, kan hierdoor worden bevestigd. Dat moeten we niet willen.' Kortlang is duidelijk aangedaan door de turbulentie in 'haar' geliefde beroepsgroep. 'Deze focus op woede, woede naar de buitenwereld, doet ons geen goed en werkt alleen maar averechts. Als een soort boemerang.' Haar voorganger Robert Salomons, KNB-voorzitter van 2005 tot 2007, ziet juist kansen. Volgens hem moet er gebruik worden gemaakt van de situatie. 'Vorm zo snel mogelijk een nieuw, daadkrachtig bestuur en kom met duidelijke plannen. Als er dan al iets van imagoschade was, wordt dat meteen rechtgetrokken omdat je laat zien dat er iets gebeurt.' Salomons is voorstander van een mengeling van oud-bestuursleden en nieuwe

mensen. Volgens hem zaten er genoeg capabele mensen in het vorige bestuur. 'Maar de uitwerking van de plannen is belangrijk. Want er moet draagvlak komen.'

GESPREKSPARTNER

Geen draagvlak is nu net waar Walter Jansen, KNB-voorzitter van 1997 tot 1999, bang voor is: 'Er komen nieuwe mensen en een nieuw beleid. Het duurt even voordat die club de leden achter zich heeft staan.' Hij vervolgt: 'De vraag is in hoeverre we nu nog een betrouwbare gesprekspartner worden gevonden door politici. Als je van koers verandert, komt dat over het algemeen slecht over. Maar wie weet worden ze nu wakker geschud in Den Haag en gaan ze eindelijk weer eens naar ons luisteren.' Eelco Dijk, KNB-voorzitter van 1993 tot 1995, begrijpt dat er onrust is in de beroepsgroep, maar vindt het niet verstandig dat het hele bestuur is weggestuurd. Toch denk hij dat de imagoschade wel meevalt. 'Iedere beroepsgroep heeft wel eens een crisis. Overal gaat wel eens een bestuur weg. Het wordt pas een probleem als er een volledig nieuw bestuur met een totaal ander beleid komt.' Dat lijkt Dijk trouwens sowieso raar. 'Nog niet zo lang geleden hebben

‘Wie weet worden ze nu wakker geschud in Den Haag en gaan ze eindelijk weer eens naar ons luisteren’

we de beleidsvisie “In Transitie” omarmd. Die kun je niet zomaar in de prullenbak gooien. Dan worden wij niet meer serieus genomen.’

BACK-UP

Salomons, Kortlang, Jansen en Dijk kennen het klappen van de voorzitterszweep. Er gaat veel tijd in zitten en het ‘er zomaar even bij doen’, kan niet. Salomons was er gemiddeld zo’n 36 uur per week mee bezig. Hij bezocht alle ringvergaderingen en was veel in Den Haag te vinden. Zijn werkzaamheden als notaris werden op zijn kantoor opgevangen door collega’s. ‘Dat moest ook wel’, zegt hij. ‘Mijn prioriteit lag bij de KNB. Een goede back-up was dan ook erg belangrijk.’ Kortlang was erg zichtbaar in de media. Zo stond ze geregeld in kranten en was ze te gast in het programma Buitenhof. ‘Ik kom uit een journalistenfamilie en weet hoe ik met media-aandacht om moet gaan. Dat helpt.’

LOBBYMETHODE

De oud-voorzitters zien niets in een apart boegbeeld. Het gezicht naar buiten zijn, is een taak van de voorzitter of iemand anders in het bestuur. Maar allemaal onderschrijven ze dat een goede lobby belangrijk is. Salomons: ‘Soms is stille diplomatie de beste lobby-methode, een andere keer moet je je boodschap van de daken schreeuwen. Wanneer je welke methode gebruikt, moet je zorgvuldig afwegen.’ Kortlang vult aan: ‘Het is niet de bedoeling om ruzie met ministeries te maken. Je kunt beter op goede voet staan met departementen en Eerste en Tweede Kamerleden. Daar bereik je veel meer mee. Maar een goede verstandhouding wordt door de buitenwereld

niet gezien.’ Volgens Kortlang kan een boegbeeld verkeerd uitpakken. ‘Zo hebben de huisartsen ooit iemand gehad die hen naar buiten vertegenwoordigde. De man was een schreeuwer en heeft de hele boel verstoord. Tien jaar nadat hij weg was, had de sector hier nog steeds last van bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.’

BOTSEN

In de tijd van Dijk en Jansen was er een aparte lobbyist. Zij onderhield contacten met politici in Den Haag en had toegang tot alle vertrekken bij de Tweede Kamer. Jansen: ‘Als zij politici iets duidelijk wilde maken of iets van hen wilde weten, ging ze “even botsen”. Ze bleef dan net zo lang bij een deur wachten totdat de juiste persoon naar buiten kwam en dan botste ze als het ware tegen hem of haar aan. In dertig seconden wist zij iemand tot actie te bewegen. Zo’n lobbyist missen we nu. Als ik voorzitter was, zou ik hiervoor pleiten.’ Daar is Dijk het mee eens. Ook hij vindt dat er weer een aparte lobbyist moet komen. ‘Eigenlijk vind ik het gek dat er ooit is besloten hiermee te stoppen. Als je een extern iemand de contacten in Den Haag laat leggen, kan de voorzitter die lobby juist weer nuanceren. Dat is een mooi samenspel.’ Toch heeft de lobbyist toentertijd niet kunnen voorkomen dat de notariswet in de jaren negentig werd ingevoerd en de tarieven werden losgelaten. ‘Ok, die strijd is verloren’, beaamt Jansen. ‘Maar door onze druk is het nog wel spannend geworden. Er zijn overgangsregelingen gekomen die er zonder onze lobby niet waren geweest. Er werd toen niet voor niets gezegd dat het notariaat een van de beste lobby’s had.’ ‘De tarievendiscussie is verloren. Maar niet omdat we niet zichtbaar waren’, vult Dijk aan. ‘Ze was in ieder geval aanwezig. Zo werd ik ooit gebeld door de toenmalige minister van Economische Zaken die mij vroeg onze externe dame van zijn nek te halen.’

FEELING

Veel kritiek is er de afgelopen weken geuit op het bureau van de KNB. Volgens Kortlang niet terecht. ‘Het zijn stuk voor stuk harde werkers. Er is veel kennis en expertise en er zijn contacten opgebouwd. Hier mag je niet te lichtzinnig over denken. Er is de afgelopen jaren, ondanks bezuinigingen, een goede ontwikkeling doorgemaakt.’ ‘Maar’, vult Salomons aan, ‘het bureau moet zich meer laten zien én het moet duidelijk zijn dat het bureau het bestuur ondersteunt en niet zelf beslissingen neemt.’ Jansen gaat nog een stapje verder: ‘Het is niet goed als mensen eindelijk op dezelfde stoel zitten. Dan ga je op een gegeven moment in een kringetje ronddraaien. Daarnaast vind ik dat er op het bureau ook mensen moeten zitten die kort geleden nog notaris of kandidaat zijn geweest. Daardoor hebben ze meer *feeling* met het vak.’

TOEKOMST

De toekomst van het notariaat zien alle oud-voorzitters in advisering en specialisatie. Jansen: ‘Ik ben bang dat het alleen maar opstellen van aktes niet meer van deze tijd is. Het is dan ook in het belang van de hele beroepsgroep als kleinere kantoren zich meer gaan specialiseren en daarin gaan adviseren. Je moet niet langer alle notariële diensten op één kantoor willen doen. Dan ben je net een huisarts; je weet overal een klein beetje van.’ ‘De consument vindt ons duur en lastig. In adviseren kunnen we het verschil maken’, aldus Dijk. ‘We moeten zelfs onmisbaar zijn in het geven van een goed advies’, vult Kortlang aan. ‘Er is altijd behoefte aan een gedegen en integere notaris. Wees zelfkritisch en denk vanuit de vraag. Dat past bij de 21e eeuw.’ ■